

03-09-2015 09:49 od Jelena Milosavljević

ОДРЖИВЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СНАГОМ МЛАДОСТИ

Удружење „Светлост“ из Шапца је са локалним партнером Бициклическо-еколошким друштвом „ЕСОВИКЕ“ из Крупња било домаћин међународног пројекта на коме су се сусрели млади из пет европских земаља: Велике Британије, Белгије, Италије, Немачке и Србије. Пројекат се реализовао у Крупњу од 22. до 31 августа 2015. године у оквиру активности међународне мреже ОРА циљано са идејом оснаживања како локалне привреде тако и омладинске сцене након прошлогодишњих поплава. Утоку размене учесници су радили на три практичне радионице: урбано баштованство, обновљиви извори енергије и еколошко-образовни пут. Активности на пројекту финансиране су средствима Немачке агенције за младе из Немачке у оквиру програма Ерасмус+.

У оквиру радионице „Градско баштованство“ у дворишту основне школе „Боривоје Ж. Милојевић“ Крупањ постављен је едукативни полигон (башта у градским условима са системом самозаливања) који ће служити као приручно наставно средство за часове биологије, природе и друштва.

Радионица „Обновљиви извори енергије“ планира постављање јавног пуњача на соларну енергију за пуњење мобилних телефона и таблет рачунара, као и инфо мултимедијалних табли (приступ гпс мапи стазе, могућност пуњења мобилног телефона, инфо о стази) које ће пратити активност радионице „Еколошко, образовни пут“ на обронцима Томањске планине у селу Кржава. На простору испред зграде општине Крупањ биће постављена уметничка инсталација шабачког уметника Ђурађа Стевановића која представља соларни пуњач мобилних уређаја. Овакав пуњач ће бити први у западној Србији и поклон је међународне мреже ОРА и Удружења „Светлост“ из Шапца.

У току радионице Еколошко, образовни пут обележена је едукативно-еколошка стаза са таблама на којима су информације намењене учењу у природи и оријентацији. Дуж стазе су осмишљене и примењене игре базиране на неформалној едукацији. Стаза дугачка два километра је осмишљена на обронцима Томањске планине и почиње од засеока Васиљевићи у Кржави до Маринковог камена. Ово је триатерални пројекат већ реализован у Ојбину (Немачка) и у Торино Ди Сангру (Италија), са

темом која је везана за одрживи развој а подупрета кроз информацију, едукацију и анимацију младих и локалне заједнице. Четрдесет учесника је током трајања пројекта имало прилику да стварају у крупанској средини, да упознају локалну заједницу и да на индиректан начин мапирају Крупањ на карти Европе.

Пројекат „Одрживе заједнице снагом младости“ повезао је на најбољи начин локалну привреду, младе, удружења грађана и локалну управу.

О важности ових активности у местима у унутрашњости испред Удружења „Светлост“ из Шапца нам говори Дарко Павловић, сматрајући да локална средина поред финансијске помоћи која се огледа у обезбеђивању логистичких потреба као што су смештај, храна, локални дистрибутери техничке опреме има још више добра тиме што постаје место за креативне сусрете младих људи. Интеракција са локалним контекстом се поставља као једна од битних те из тога и произилазе активности које имају за циљ подизање квалитета живота грађана Крупања. Он наводи да Удружење „Светлост“ има широк дијапазон деловања, како од успостављања прве градске баште у Србији, уметничких изложби, едукације, рада са младима кроз поља културе и уметности тако и једна од њима битних активности оснажавање удружења у унутрашњости као што је сада случај са Друштвом „ЕСОВИКЕ“ у Крупању. Као локални партнери они пролазе кроз све фазе реализације и пружају информације, наводе нас на проблеме и могућности у локалној заједници.

Павловић нам говори да им је пре свега важан практичан рад, нешто опипљиво што остаје након завршетка пројекта. Смисао невладиног сектора је да утиче и ради на унапређењу средине јер то није посао за оне који гледају свој интересили лични интерес стављају пре општег.

Модератор градског баштованста Алан Хулме сматра да своја искуства стечена кроз рад у Великој Британији могу да се примене у крупанској заједници. Током радионице је развијан систем самонаводњавања који се може користити као наставно средство, али може се применити и у пољопривреди обзиром на све веће несташице воде. Учесници који похађају ову радионицу имају прилику да науче постављање овог система, а потом то знање да примене по повратку у своју земљу. Хулме види Крупањ као место које има пуно могућности за развој како у домену туризма, пољопривреде тако и као место које може да окупља младе широм Европе на оваквим програмима.

Потпредседник мреже ОРА Ђорђо Миколи објашњава да је ОРА акроним од енглеских речи које у преводу значе Посматрај – Размисли–Уради. Сходно томе учесници су првих дана посете Крупању истраживали простор у којем су се нашли, проналазили могућности и на послетку радили на решењима. Миколи сматра да је јако битно што резултати радионица остају у Крупању као показатељ шта група младих људи може да уради и на тај начин да помогне прогресу у локалној заједници. Он нам говори да је мрежа формално основана 2014. године те да је чини 15 организација из 6 европских земаља. Активности „Одрживе заједнице снагом младости“ су последње од три које су реализоване у оквиру триатералног пројекта који је подржан од стране Европске комисије под програмом Ерасмус +. Поред Крупања активности су спроведене у Ојбину у Немачкој и Торино Ди Сангру у Италији. Он нам говори да свака размена младих води ка бољитку те да је поребно укључивати мале средине из унутрашњости, радити на децентрализацији јер поред Србије та област је важна и у целој Европи.

Удружење Светлост већ годинама организује како локалне тако и међународне пројекте а са Удружењем „ЕСОВИКЕ“ ово је други пут да чине Крупањ окупљалиштем младих широм Европе. Крупањци су прихватили госте и види се потреба локалне заједнице да буде отворена средина која има шта понудити туристима. Из Удружења „Светлост“ сазнајемо да ће почетком новембра један од оваквих пројеката бити урађен и у Шапцу.

 [2.Bastovanstvo.jpg \(121.4 kB\)](#)

 [3.Urbano bastovanstvo.jpg \(116.9 kB\)](#)

 [4.Gradsko bastovanstvo.jpg \(136.9 kB\)](#)

 [5.Ekolosko obrazovna staza.jpg \(139.4 kB\)](#)

 [6.Javni dogadjaj u osnovnoj skoli.jpg \(104.4 kB\)](#)

 [7.Obnovljivi vidovi energije.jpg \(74.5 kB\)](#)